

SZÉKELY HIRLAP

politikai s vegyestartalmu közlöny.

KIADÓ-HIVATAL:

Az ev. ref. főiskola nyomdájában.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

TELEKI-KÖNYVTÁR.

Hirdetési ár: Minden 100 vagy kevesebb szóért egyszeri beigtatásért 1 frt és minden beigtatásért külön 30 kr. o. é. bélyegdíj. — Harom hasábos nyilttéri sorért 20 kr. o. é.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal.
Pesten, Zeisler M. hirdetést közvetítő intézete, Királyutca 60-ik sz., és J. Haasenstein és Vogler Bécsben (Neu-Markt 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton reggel

NAGY FÉLÉVEN.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Negyedévre

Félévre

1 frt.

2 „

Adakoztak:

II. A háborusújtott francziák részére:

Schönstein Zsigmondné 3 frt, ifj. Fogarasi Demeter 4 frt. Mult számunk összege 69 frt 65 kr, 4 porosz és egy pápai tallér, 8 drb $\frac{1}{4}$ frtos. Egész összeg: 76 frt 65 kr, 4 porosz és egy pápai tallér, 8 drb $\frac{1}{4}$ frtos.

Egy égető kérdés.

M.-Vásárhely, 1. nov. 1870.

„Szél fuvatlan nem indul“ hangzik a székely közmondás. Még folyvást tartja a hír magát: hogy innen a királyi táblát Kolozsvárra helyeznék át azon indokok folytán: mintha a királyi tábla hivatalnokainak illő és elég számú szálláshelyiségeket itten nem lehetne találni: maga a királyi tábla mostani épülete sem lenne elégséges az ülési osztályok s más abban működni kellő hivatalos személyzet befogadására.... míg ellenben Kolozsvártt minden a körüli szükséges igényekre vonatkozólag kielégítőleg kínálkozik a volt fő-kormánysház nagyszerű épülete.*) Ezen indokok belső rugóit, melyek azokat a hír szárnyára kelték — nem vizsgálom, csak annyit jegyzek meg, hogy ez indokok némi valószínűséggel birnak, a mennyiben Kolozsvár jobban be lévén építve városunknál, természetesen több szállást adhat. De indokolja-e eléggé azon egyetlen körülmény egy országos törvényszéknek áthelyezését a székely fővárosból, hol az évtizedek óta már, mintegy praescribált? hol 1848 előtt nemcsak a szoros értelmében vett királyi táblai aristokratikus személyzet, hanem a mellett 400—500 gyakornokoskodó ifju panasz nélkül megfért? s mindezekon kívül a királyi küztyűk igazgatóságának tágasabb körü személyzete is?

Maros-Vásárhely földrajzi tekintetben is az ország közepén fekszik — — —, piaczára a Mezőségnék, Küküllőmegyének, s a székelyföldnek fele része mintegy özőnlík, — vidéke a leggazdagabban termi az élet fentartására megkívántató mindennemű s legjobb minőségű termékeket,

*) Hat az egyetem aztán, hova szorul?!

Szerk.

— mellette a Maros hullámai hömpölyögnek, melyeken még gőzösök repülhetnek, más, már létező közlekedési utai oly számok, mennyi egy városban sem központosul Erdélyben, s ép ezért a peres felek könnyebben kísérhetik figyelemmel a főtvényszéknél folyamatban levő pereiket.... szóval nem létezik érdek, melynek városunk valamennyiben meg ne feleljen; ha a királyi tábla jelenlegi épülete a kívánt czélnak talán teljesen nem felelne meg, mindkét oldalát (mely nincsen beépítve) el lehet látni épületekkel épen a kívánt szükségletig. Erre ellentvethetni: de 60,000 forintjába kerülne az országnak! Miért ne kerüljön, ha szüksége van rá épen az országnak? S hát máshol, például Kolozsvártt ingyen szállást kapna-e a Tábla? Ezen összeggel fölemelkedő épület azután is az ország vagyonát képezendi, különben is az előbb felsorolt előnyök mellett emelkedésnek indult városunkat haladásában inkább elősegíteni, vidékének gazdasági tekintetben gazdag forrásait nagyobb concurentia eszközzése által inkább kifejleszteni kellene az országos érdek szempontjából kiindulva is — mint egy arra befolyásos országos törvényszék eltávolítása által csökkenteni, sőt nagy időkre megbénítani. Ennyi méltánylást a székelyföld fiai, kik, ősidőktől fogva, a magyar birodalom keleti bástyáját képezék, valamint a multban, úgy a jelenben is megérdemelnek. Engedje nekünk reményleni böles kormányunk*): hogy a királyi tábla áthelyezése kérdésének eldöntését talán az előbb fölmutatott nézetek méltánylata, miatt halasztotta, s határozata — ha csakugyan igaz alapon fekszik a felvetett kérdés — forró óhajunkkal fog találkozni.

Egy székely.

Midőn a fentebbi sorokat, mint nem csak a közvélemény, hanem saját nézetünk tolmáclását is közreadnók: nem tehetjük, hogy egyszersmind másrésről azt is föl

*) E kérdés eldöntése különben nem a kormánytól, hanem a törvényhozástól függ, mely a „m.-vásárhelyi“ k. tábla főtartását határozta el s a szentesített törvényen csak is a törvényhozás két faktora változtathat.

Szerk.

ne emlitsük, hogy valamint érdekében áll a városnak, hogy e tetemes pénzforrásul szolgáló másodbírószéket kebelében lássa, épen úgy kötelessége is minden tőle telhető eszközökkel odaműködni, hogy mind a tábla hivatalos igényei, mind személyzetének magán szükségletei teljesen ki-elégíthessenek. A táblai személyzet ohaja, hogy egy gazdaszátilag, kereskedelmileg, iparilag, rendőrileg, közegészségileg, közlekedésileg stb. rendezett városban lakhassék: több, mint méltányos. Mindezen szempontok pedig — szóljunk őszintén — sok kívánni valót hagynak még nálunk fenn s ezeknek gyökeres javítása senki mástól nem függ, mint épen a várostól s első sorban a képvisellettől és tanácstól. Kövezzük csak ki városunkat jól; világíttassuk tisztességesen; gondozzuk sétat- és mulató-helyeinket; könyítsünk a katonatartás terhein; építsük föl színházunkat: tegyük hozzáférhetővé ritka ivó-vizeinket biztosítsuk a vagyon- és személybiztonságot; segítsük és biztosítsuk piacunk élénk forgalmát, szóval legyünk jól rendezett város: és meglátjuk, hogy az idegenek is kívánczolni fognak ide, nem pedig az ittlévők is innen el. Mert quod uni justum-alteri meg aeqvum.

Különben figyelmeztetjük olvasóinkat a képviselő testület mult szombati ülésének leírására, jelen számunkban, megje-gyezvén, hogy a fentebbi czikk e képviselő testületi gyűlés előtt küldetett be hozzánk.

A szerk.

A városi képviselő testület gyűlése,

(Nov. 5-én)

A mai ülést a legsajátságosabbak közé lehetne sorolni, a mennyiben a tárgysorozat egyetlen száma sem került tanácskozás alá s az egész időt soronkívüli dolgok elintézése képezte.

Kezdünk valóságos parlamenti formákat ölteni, mert ime már mi is képesek vagyunk az interpellációk özöne által egy egész gyűlést betölteni s az elintézésre váró ügyeket elodázni.

A jegyzőkönyv hitelesítése után a h. főbíró jelentése következett, mely szerint a városi pénztár elannyira kiürült, hogy a novemberi fizetési kötelezettségeket teljesíteni egyáltalán képtelen: okot adott pedig e pénztelenségre az, hogy az adósok és haszonbérlok legnagyobb része hátrálékban áll; kéri tehát a h. főbíró a képviselőt engedélyt, hogy a pálinka-haszonbér takaré-

pénztárba helyezett tőkéjéből legalább 1800 frt vétethessék ki, hogy a tiszti-fizetések mielőbb kielégíthessenek. A gyűlés ugyan megvala győződve, hogy az adósok és haszonbérlok hátrálékban lételének első sorban maga a tisztviselőség, illetőleg tanács az oka, mert elmulasztotta a restansokat, maga idején, fizetésre szorítani: egyesek mulasztásaért azonban nem akarván az összezt sujtani, ez egyszer megengedi, hogy az egészen más czélokra rendelt pálinka-haszonbérből 1800 frt ideiglenesen kivétessék, mielőbbi vizsztatéri főttele alatt, felelőssé tétetvén a tanács, ha a haszonbérlok ellenében a fizetésre kényszerítő törvényes lépések idején meg nem tételnének. Utasított egyszersmind a tanács, hogy a favágatást lehetőleg siettesse, mint a melyből szintén tetemes pénz várható, a fenkített 1800 frt visszapótlására.

Következtek az interpellációk; először a Wagner Frigyes képviselő, ki fölvilágosítást kért aziránt, ha Blumenfeld Abraham, a szeszdij jövedelem haszonbérloje, letette-e már a szerződészerű biztosítéki összeget? A nyert válaszból kitűnt, hogy a 9000 frtnyi biztosítéki összegből 800 frt még mindeddig kiállítva nines. Utasított tehát a tanács, hogy a biztosítási hátrálékot 24 óra alatt a haszonbérlojtól bevegye, a szerződést pedig törvényes formában 8 nap alatt kiálltassa, ellenesetben, az árverezési jegyzőkönyv értelmében, Blumenfeld Á. kárára, új árverelés rendeltetvén el.

A második interpellációt Knöpfler Vilmos képviselő intézte az elnökséghez, azon szárnyaló hír alkalmából, mely szerint a k. itélő tábla székhelye Kolozsvárra szándékoltnak áttétetni, indokálul szolgálván ez átköltöztetésnek az uralkodó szállás-szükség, mely állítólagos indok erősítéséhez maga a h. főbíró vagy tanács egy bizonyítványa is járult volna, kiállítva arról, hogy a k. táblai elnökségnek a k. tábla épületéből való kiköltözése lehetetlen, minthogy az elnökség számára a városon alkalmas szállás nem található.

Az elnök ur, bár megtagadta — elég alkotmánytalanul — a kiállított bizonyítvány szövegszerű közlését, bevallotta azonban a bizonyítvány kiállításának tényét, mint a mely legjobb tudása szerint történt. A gyűlés azonban, egyfelől hangsúlyozó kérdéstevési jogát, másfelől pedig elhatározá, hogy fölíratot intéz a nm. igazságügyérhez, melyben kifejti a k. itélő tábla itélőének czélszerűségét s kötelezi magát, hogy az elnökség számára, illő árért, bármikor megfelelő szállást bocsát rendelkezésére. E fölírat megkésztetésére bizottmány neveztetett ki,

Az idő elteltén: a gyűlés evel eloszlott.

L. M.

Tanügy.

Székely-Keresztur, nov. 1. 1870.

Tösgyökeres magyar természetemnél fogva szintugy jőne nekem, hogy hosszú de nagyon hosszú cikket írjak azon ünnepélynek alkalmából, mely nálunk idei október hó 31-dikán végebe ment.

De fontolóra vettem egyszer azon körülményt, hogy a lapolvasó közönséget szintugy rászoktatták ezek a mostani világrendítő harci hírek, a nagyothallásra és igen könnyen megtörténhetik, hogy még ártok az ügynek, a helyett, hogy szolgálne annak, elmélkedvén egy nagy fontossága népnevelési mozzanatról olyan időben, midőn a 19-dik század kenetteljes hangon hirdetett miveltségének égető gyalázatára, épen a par excellence iskolamester nemzetétől üzetik és pedig teljes erőfeszítéssel a népvadítás művészetére. És fontolóra vettem e lapok hasábjainak szük voltát, mely gátolja a magyar és különösen székely vidéki levelezőt, hogy egyfolytában elmondhassa mindazt, mi neki ilyenkor csak úgy tódul a tolla alá.

E körülmények arra birtak, hogy conpescalván levelezői raptusomat, krónikási rövidséggel írjak egyet mást a székely-kereszturi tanítóképezdéről s annak megnyitási ünnepélyéről.

Képezdénk itt falállításának igeemberioja miként izmosodott olyan testté, hogy világra jölessen: rövidség kedvéért mellőzöm. Elég hozzá,

hogy megszületett a testté vált ige, s meg is kereszteltetett mult hó 31-dikén.

Bevezetésül szolgált a megnyitáshoz Kölcsey hymnusa. Ezután másodtanfelügyelő t. Sándor Mózes úr röviden előadván az intézet keletkezésének rendkívüli fontosságát, az ünnepélyt megnyitotta, felhíván igazgató t. Gyertyánfy I. urat megnyitó beszédének előadására.

Igazgató úr terjedelmes beszédében, — melyről röviden csak azt bátorkodom megjegyezni, hogy egész terjedelmében való meg nem jelenése valóságos veszteség lenne a köznevelés ügyre — azt fejtette föl, hogy minő okok teszik rendíthetlenné benne azon hitet, miszerint ez intézet, a hozzá csatolt várakozásnak meg fog felelni. E megnyitót többszörös tetszés-nyilatkozat szakította meg. Miután Timafalva és Keresztúrfalva községeknek küldötte is örvendezett a székely nemzet ez örömeinek: az ünnepély egy második kardal által berekesztetett. A dalok mindketteje mondhatni teljesen sikerült, daczára annak, hogy a képezdei növendékek dalkara alig 5-6 nappal alakult meg, a megnyitás előtt. Mi lett légyen ennek a nálunk ritka kedvességű jelenségnek oka? Megsugom az érdekletteknek. Átértése és átérzése ama szoros viszonyoknak, melyben lennie kell minden egyes növendéknek az intézethez, melynek tagja. Magyarosan úgy hívják e viszonyt, hogy testületi szellem, vajmi hiában keressük azt, igen sok intézetünknel.

Az ünnepélyt kedélyes ebéd fejezte be t. Pap János úrnál, ki mint a képezdei igazgató tanácsnak egyik érdemes, — és az intézet itt felállításában különösen munkás — tagja, az igazgatóság többi tagjait, a képezde tanári karát, a város és vidék értelmiségét ez alkalommal családai tűzhelye köré gyűjtötte. Lelkes éljenzésektől kísért felköszöntések történtek Molnár A. Gönczy P. Buzogány A. urakra, mint képezdénk létrejöttének különös eszközlőire, tanfelügyelőinkre s mindenekelőtt és fölött arra, kinek azon nap egyik legszebb örömnapija köze tartozott bizonyosan: vallás- és közoktatási miniszter úr ó nagyméltóságát értem.

Hogy közoktatásügyi miniszter úr ó nméltósága a sz.-kereszturi tanítóképezde megnyitási ünnepélyét méltán számíthatja öröm-ünnepei közé: az állításom igazolására álljanak itt a következő számok:

Jelentkezett ez intézetnél eddigelé 71 növendék, 25 a rendkívüli, 46 a rendes [tanfolyamra. Ez összes számból 48 ref. 16 unit. 5 r. cath. 2 luth. felekezetű. Ezek közül a rendkívüli tanfolyamra esik 18 ref. 3 r. cath. 2 unit. és 2 luth. felekezetű; a rendesre 30 ref. 14 unit. 2 r. cath. ingyen köztartásra felvétellett 30, ösztöndíjra 20 növendék, és pedig a rendkívüli tanfolyamról ingyen köztartásra 6 ref. 2 r. cath. 1 unit. ösztöndíjra 7 ref. 1 luth. 1 unit. A rendes tanfolyamról ingyen köztartásra 13 ref. 7 unit. 1 r. cath. ösztöndíjra 8 ref. 2 unit. 1 r. cath. Az ingyen köztartást — beleértve a 20 frt szálláspénzt is — személyenként 100 forint számítva, kijön 4600 forint, mely az állam részéről egy év alatt a tanulóknak csak kosztal és szállással ellátására fordittatik a intézetnél.

A tanítás elsőjén vette kezdetét. A zene és énektanításhoz szükséges szereket, a természet-tani eszközök gyűjteményét mindennap várjuk.

És ezzel a nagyobb közönségnek is mintegy átadván a népnevelésnek e legszeleso keleti bástyáját: a szakadatlan és zajtalan munkálkodást bízzák magára az intézetre. A sikerről kezeskedik az intézet tanári kara és igazgató tanácsa. Ezeket nehéz munkájuk végzésére erősíti ama tudat, hogy: mindeneknek szeméi reájok néznek.

Dixi.

Lajtántuli dolgok.

A csehországi egyenes választások már legnagyobbbrészt lefolytak, de úgy, hogy menthetlenül a Potocki-miniszterium bukását idézik elő, a mennyiben a nevezett kormány semmi befolyást sem volt képes a választásokra gyakorolni, melyek az eddigieknek csak folytatásai, minden kerület megtartván korábbi emberét, a deklaran-sok épen úgy, mint az alkotmánypártiak. A delegatiók ennek folytán ugyan valahogyan csak

összeülhetnek s elvégezhetik munkájukat, a német miniszterium azonban többségre nem számíthat. Mint a lapok írják legfelsőbb helyen el is van határozva a cabinet elbocsátása, a cseh kiegyezés teljes elejtése s az alkotmány legszigorubb fentartása. Elég szomorú kilátások Ausztria consolidatiójára nézve!

KÜLFÖLD.

A francziák bajai még csak most kezdődtek meg igazában. Addig legalább magukban csak valahogyan megvoltak, de most már annak is vége. A benső meghasonlás hydrája immár nyíltan is felüté fejét minden sedáni és metzi kapitálécziónál jobban a poroszok kezére dolgozván. Thiers fáradozásai ugyanis, úgy látszik, némileg a poroszok terveibe is beletalálván, Bismarck 25 napi fegyverszünetet engedett, mely alatt Páris kívülről élelmezettnek s az alkotmányozó testület összeülvén — a poroszok beleegyeznek a választásokba és szabad ülésezést engednek — a békekötés felől határozhatna. Ugy jó ki, hogy a Párisban levő kormánytagok — Trochuvel élőkön — hajlandók e feltételek elfogadására, míg a benszorult szélsővörösek hallani sem akarván alkudozást, megrohanták a város házát s tartoztatták az ott tanácskozó kormány-férfiakat, s új kormányt, „közbiztonsági bizottság“-ot, szerveztek Hugó Viktor, Flourens és Ledru Rollin személyében. A nemzetörtség igaz kiszabadítá előbb Trochut, Aragot és Ferryt, s ez utóbbi vezetése alatt később a többit is, úgy hogy hajnalra az egész forradalom le volt verve — azonban mit használ ez, ha még a köztársasági kormánynak is fegyveres erővel kell lételéért is küzdeni s az ily lázadáshoz még egy Hugó Viktor is odaadja magát! A köztársasági kormány erre népszavazatot rendelt s a szavazás eredménye az lön, hogy 442,000-en kívánják föntartani, míg 49,000-en ellene vannak, a mi, bár orjási többséget, de megdőbbsentő minoritást is mutat. De mit tud reményleni az a 49,000 ember?! — A poroszok pedig igen bölcsen halasztják a bombázás megkezdését, mert biznak az éhségben és ama 49000-ben!

Trochu és Gambetta, a két legfőbb, is úgy látszik nincsenek egy véleményen. Amaz proclamatiót adván ki a lázadás után: elfogadhatónak jelenti ki a fegyverszüneti föltételeket, tehát egyezkedni akar (ámbar az utóbbi napokban annak is volt hire, hogy kijelentette támadó föllépésének közeli voltát), — míg ellenben Gambetta újabb rendeletet adott ki, mely szerint a házasok és gyermekes özvegyek is, egész 40 évig mozgósittatnak s minden 100,000 lakos egy üteg ágyut köteles kiállítani: ő tehát tovább akar küzdeni. Itt is tehát újabb zavar!

Ujabb hírek szerint Garibáldi serge is tönkretétetett s ő maga is súlyosan megsebesitetett, bár porosz tudósítás még meg nem erősíté ez újabb csapást.

A spanyol király-választás, Aosta hercege-gének személyében, e hó 15-ikén lesz.

Értesítés.

Értesítettnek a Maros-Vásárhelyen alakuló jogászegylet távol levő tagjai, miszerint a 30 tagu bizottság által gondoskodva lett arról, hogy mindazok, kik a folyó hó 10-re kitűzött alakuló gyűlésre megjelenni szándékoznak, mérsékelt árban privát házaknál elszállásoltassanak. Miért is sziveskedjenek mindazok, kik ezen intézkedést igénybe venni óhajtják, a marosvásárhelyi tanácsnál magokat jelenteni, hol a tagságdíj befizetését igazoló nyugtatvány előmutatása mellett elszállásolásukról azonnal gondoskodva leend.

A gyűlést megelőző napon tartandó ismerkedési estély helyisége a Lénárt Károly vendéglője.

Gál Domokos,
bizottmányi jegyző.

B. Apór Károly,
bizottsági elnök.

VEGYES.

* **Vasútunk**, bár még csak munkában, már is megkívánta a maga áldozatát. Egy munkás ugyanis vigyázatlanul szökve le a gépszekérről, a Leviathán leharapta egyik lába végét. — Vasútról levén szó, megemlítjük azon szárnyaló hirt is, hogy vasuti vállalkozóink, az indóházat, költség-kimelés tekintetéből, nem a szerződésileg kijelölt helyre, hanem a várostól néhány száz öllel távolabbra építék, s most a kormányt képviselő felügyelőség kinyilvánította volna, hogy az indóház mostani helyén nem maradhat, hanem szerződészerű helyére átteendő. Ha e hír alapos a városnak és a közlekedő közönségnek csak érdekében áll, hogy a vállalkozók szerződésük szigorú megtartására kényszeríttessenek, annyival is inkább, mert, mint halljuk, nem ez lenne az első eset, melyben a Warring testvérek az eredeti kötést, önkényüleg megtörék. A kormány könnyen megnyugtathatná, e részről, a közönséget, néhány fölvilágosító szó közreadásával.

* **Városunk egy régérzett hiányán** lón elvégre a napokban segítve, midőn a Deák-Ferencz utca derekán csak most felépült Jenei-ház ezélszerű szállodául berendezve, a közhasználatnak átadatott. A vállalkozóknak is szerencsét kívánunk, de szerencsét magának a városnak is ez új acquisitiohoz. Legalább szállodánk volna tehát már. Egyéb is elkövetkezik lassanként.

* **Több lap** tudni akarja, hogy Molnár Aladár, cultusminiszteri tanácsos ur a napokban körünkbe érkezik egy itt fölállítandó polgári iskola hátralevő esekély differenciáit elintézendő. Merjük állítani, hogy ama lapok ez értesülése csak is tévedésen alapulhat, miután, igaz ugyan, hogy Maros-Vásárhely, a törvény értelmében, köteles legalább is polgár-iskolát állítani föl saját költségén s a képviselő-testület már több hónappal ezelőtt ki is küldött egy bizottmányt kebeléből, hogy e kérdés felől, elhatározás végett, véleményt terjesszen a képviselőlet elé: a bizottmány azonban egyszer sem tanácskozott még, s így nem „esekély,” hanem minden teendő hátra van még ez ügyben, a miniszteri tanácsos ur idejövételének tehát, fájdalom! ezuttal semmi czélja sem lehet. Mert órálni és tünnetni igen, de érdemleges dolgot végezni bizony nem vagyunk mi képesek, s aztán mégis „székely főváros”-nak czimezzük magunkat.

* **Dósa Géza**, városunk szülötte, a szépetehetségű fiatal festész, ki az oktatásügyér történelmi kép-pályázata alkalmával is feltűnést okozott egy képpel, további kiképeztetésére ösztöndíjban is részesült: a háborus idő miatt még nem indulhatott el külföldi tanulmány-útjaira s most atyai házában, körünkben időzik, s egy igen szép családi kép elkészítésében foglalatoskodik. Egyik főuri műbarátunk bizta meg a kép festésével.

* **Tolnai Lajos** „Erdély” című szépirodalmi hetilapja, mint halljuk jövő év elején indul meg, szépirodalmi, aesthetikai és társadalmi tartalommal, Imreh Sándor, főtanodai nyomdász kiadásában. — Egyik pesti lap azonban azt is tudni akarja, hogy e lap főmunkatársa Szász Béla lesz, holott t. munkatársunk erről semmit sem tud. Hanem az „Erdély” igen jó lap lehet, mit részünkről is remélünk, s kívánunk is neki, az irodalom érdekében, sok jeles munkatársat s még több előfizetőt.

* **Petőfi Zoltán**, remek költőnk egyetlen maradéka, a napokban hunyt el Pesten, tüdő-sorvban, 22 éves korában. Nyugodjék esendesen!

* **Jelenet a postán**. Közelébb a pesti postán, hol a pénzes leveleket földadják, egy

szemüveges férfi is megjelent s „németegységes” dialektussal odadob egy levelet a vevényadó postatisztnek. A tiszt megnézi a czímet s magyar nyelven állítja ki a vevényt, melyet az idegen mérgesen dob vissza. A postatiszt nézi, minő hibát követett el, de korrektnek találván, vevényét ismét visszautasítja. Az idegen akkor szinte böszülten csap a receptiszre s erős hangon kiáltja: „Welch eine Sprache ist diese?” „Die Aemtlliche: di Ungarische!” „Seit wann?” felelé indulatosan az idegen német s említett kiejtésével figyelmezteti a postást, hogy a vevényt német nyelven állítsa ki, mert különben póru jár. Persze az argumentumok közül nem hiányzott Páris ostroma, s hogy eljöhét, és eljön az idő stb. Tekintettel azonban arra, hogyaz „idő” még nem jött el, végre is győzött a postatiszt, ki figyelmeztette a sógort, hogy egyéb dolgai is vannak még az ő baján kívül.

* **A jezsuitákra** rosz idő jár most Franciaországban. Tours és Limoge-ből kiutasítottak s most nem tudják, hová forduljanak, miután Róma messze van s a pápától különben sém várnak nagy segélyt. Ha módját ejthetik, apácázárdákban keresnek menedéket, de ez sem sikerül mindig. A mult héten 64 jezsuita a la ferrei apácaklastromba szállt, de a lakosok gyanus szemmel nézték a letelepülést. Botokkal felfegyverkezve körülvették a zárdát s a hivatlan vendégeket kiűzték a városból. A menekülőket egy bajor csapat vette őltalmába s először Orleánsba kísérte, onnan másnap Németország felé szállította tovább a győztes ellen. E hadizsákmányt aligha fogják tőlük visszakövetelni.

* **Az Erdélyi kereskedelmi és hitelbank** forgalmi kimutatása 1870. október hóra.

Bevétel:	
Pénztármaradvány sep. 30-én	14720 frt 41 kr
Váltóüzlet: visszafizetett váltók	46434 „ —
„ visleszámitolt váltók és	
elfogadványok	18600 „ —
„ befolyt kamatok és illetékek	1648 „ 99
Zálogkölesön üzletben: visszafizetett kölcsönök ért. papírok	
arany, ezüst és egyéb tárgyakra	14085 „ 50
„ befolyt kamatok és illetékek	162 „ 80
Vásárlási és eladási számlán:	
eladott ért. papir, arany, ezüst	
és egyéb tárgyak	11429 „ 86
Takarékpénztári betétek	23177 „ 71
Különféle illetékek, kamatok	
és jutalékok	1642 „ 47
Visszafiz. költségek és postadíjak	48 „ 80
Hitelbirtokosok folyó számláin	102402 „ 45
	234352 „ 99

Kiadás:	
Irodai, utazási posta és távirtdai költségek, jutalékok stb.	128 „ 47
Nyomatványokra és felszerelésre	30 „ 98
Vásárlási és eladási számlán	
vásárolt értékpapir, arany, ezüst és egyéb tárgyak	20356 „ 35
Váltó üzlet: leszámított váltók	46595 „ —
„ kifizetett elfogadványok és visleszámitolt váltók	61000 „ —
Zálogkölesön üzlet: kölcsönök, értékpapírokra, arany ezüst stb.	6539 „ 50
Visszafizetett tak. pénztári betétek	815 „ —
Kamatok elfogadványok és visleszámitolt váltók	
és betétek után	1034 „ 75
Különféle kamatok és bélyeg díjak	78 „ 78
Tiszti fizetések	954 „ 16
Hitelbirtokosok folyó számláin	88456 „ 88
Pénztári készlet	8366 „ 12
	234352 „ 99

Maros-Vásárhely, 1870. nov. 1-én.

Az erdélyi kereskedelmi és hitelbank igazgatósága.

Szász Róbert, Tauszik B. Hugó,
titkár. könyvvezető.

— **A marosi ev. ref. egyházmegye rendkívüli közgyűlése** feliratu ezikkünk folytatását, tér szűke miatt, jövő számunkra valánk kénytelenek halasztani.

Jegyzéke

a marosvásárhelyi m. kir. ítélő táblánál 1870. nov. hó 7-ik és következő napjain a következő ügyek fogtak nyilvános ülésben tárgyaltni.

(Folyt. és vége.)

Előadó k. t. pótbíró Déési Farkas által.

Almán Mihailla Aléman Dudó e. zálogváltas i. Opris Nicolaj Bajecz Péter e. birtokháborítás i. Biró Alajos Biró Károly ellan. birtokháborítás iránt. Kalborean Juon Wallmann Martin ellen. 64 frt i. Pálfi Dénes Szathmári Albert e. 100 frt kártérítés i. Fritti Fekete Sándor örökössei urbéri kárpótlásai átutalásai i.

II. Tanács polgári ügyben.

Előadó k. t. bíró Pipos Péter által.

Aareza Péter ér társa Taseza Dumitru e. végrehajtás megszüntetése i. Grünbaum József Török Ferencz e. 25 frt i. Cesetitu Marcu Serbanu Veronica e. 65 frt Simonu Vasilie Demianu Juon e. kártérítés. Némethy Ferencz Némethy György és neje Majsai Emma i. 985 frt 45 kr és járuléka i. Weber Albert Wlad Máté e. 90 frt i. Stentoin Juon és Iditi Jonának Stescin Domika hagyatéká ügyébe Erdélyi Sámuel Gyulaj József e. 185 frt és j. i.

Előadó k. t. bíró Csergedy János által.

Nacutiu Jakob Teodor Siutiu e. szerződés megsemmisítése i. Neotea Juon Bota Dumiaru Hozomesiu ellen sommás visszahelyezés i. Juon Davidu Moga Sinea Jacob e. birtokháborit. fogarasi árvaí pénztár Nicolae Barbatu Parochu e. 173 frt 88 és fél kr i. Lascu Manciuoan Salomia lui Jakob Grindu e. birtokháborítás i. Tacatiu Nicolaunak Csete Sámuel e. 133 frt 93 kr. i. Borzea Vasziának Paraschiya Joaifu Carja ei egy szántó föld i. Prostyan Florának Kozma Juon e. 285 frt i.

Előadó k. t. bíró Tribusz Antal által.

MüllerMihály Kroncz Mihály e. birtokhábor. iránt. Cassgrado Matheo Bosiu Tomaso e. 280 frt kártér. Pogácsnik Miksa Turbettan Todor e. ügyvédi díj i. Schönan J. Clement József és társa e. szerződés teljesítése i. Röttrich György Juon Rohae Toma és társa e. 75 frt i. Schmidt Tamás Boera és Onea és társ. e. kártér. i. Herbert Péter Gabel Gyorgye e. 59 frt 76 kr. i. Kozma Nicolae Jurca Susanna és társa e. egy stomp kiadása iránt. Steinhausen Teodor Ciurea Nicolae e. 209 frt i.

Előadó k. t. bíró Petri Ádám által.

Gelb Dani Kinyrán Juon e. koresmajog átadása és kártérítés i. Kövér János és társai Szöllösi Károly és társa e. 34 frt i. Biró András és társai Sándor Jánosné e. fekvőség visszaadása i. Jónás Adolf Todor Petru lui Dumitru e. 120 frt kártérítés i.

Előadó k. t. p. bíró Ilyés Károly által.

Dumitru Stefan Opréának Jaana Bukor Opréan e. fekvőségek i. Ungurás Jakob Ungurás János e. több fekvők i. A pavai Márti családnak Kovászna községe e. Marillai Beniné Béra Ágnrs hagyatékának záralá tétele i. Bárdos Györgynének Bárdos György és társ. e. igénykezeset. iránt.

III. Tanács, bűnügyi ügyben.

Előadó k. t. bíró Vajda Simon által.

Csorbán Stefan e. nehéz testisértés. Tanczel Florean e. ugyanazért. Grossav Nicolaj e. lopás. Száutó Károly e. közhitel papir hamisítás. Vaincel Márton ellen, emberölés.

Előadó k. t. bíró Spech Adolf által.

Muntean George és társai e. emberölés. Toczan László e. súlyos testi sértés. Boltresz Mihály e. becsületsértés Eberth János e. tolvajság. Popa Vasillie e. súlyos testisértés. Veprich Dani e. becsületsértés.

Előadó k. t. bíró Stojka Antal által.

Bocziu Stefan Dumitrasku e. súlyos testisértés. Gebenau Juon e. ugyanazért. Biró István e. becsületsértés. Dávid Péterné e. becsületsértés.

IV. Tanács, úrbéri ügyben.

Előadó k. t. bíró Antalfi Gábor által.

Cserényi Dániel és birtoktársai az alsó balázsfalvi volt urbérese és egy hazak e. határtagositás ordőszabályozás és közlegelő elkülönítés. i. Gaur Jakob Kászoni Geiza e. egy belső telekállomány és ahoz tartozó külsők urbéri természetű i. Al- fel- és feredőgyógyi birtokosságának az ottani község e. a tagositás törvényes megenged- tősége iránt.

Jegyzéke

a marosvásárhelyi kir. urbéri törvényszéknél f. 1870. évi november 5-én, nyilvános ülésben előadandó ügydaraboknak.

Ülnök Tamásy Béla által.

Gr. Bethlen Miklósnak Csnán György e. p. Ugyanannak Orza Juon e. u. p. Gáncsa Vaszinának Mihály Zsigmond és tarse e. p. Szodos Annának Szentannai Juon e. p. Mihály Zsigmondnak Konez Györgyné e. p. Ugyanannak Kosztin György e. p. Ugyanannak Moldován Vaszi e. p. Ugyanannak Florea Péter e. p.

Ülnök Vlád Miklós által.

B. Radák Ádámnak, miut b. Radák István utódá-

nak és gr. Teleki Augustának, mint gyermekei gr. De-genfeld Lajos és József gyámjának Weber János és más 103 száz vasszősi lakos e. urb. p. B. Bánfi Albertnek Guni István és társai e. p. Ugyanannak Senlean Vaszi elleni pere.

Bécsi börzei árkelet.

(1870. november 7.)

5% metalliques	59.—
5% nemzeti kölcsön	67.60
860 államkölcsön	93.90
Bankrészevény	729.—

Hitelrészevény	255.70
London	121.25
Ezüst	120.—
Arany	5.78
" 20 frankos	9.80
Földt. ment kötvény erd.	76.—
" " " magyarh.	80.—
" " " horvát-slavon	82.—

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

Horváth Gáspár.

HIRDETMÉNYEK.

(98)

1—3

84. 1870. u. tsz. eln.

Pályázati hirdetmény.

A maros-vásárhelyi kir. urbéri törvényszéknél ürességbe jött hivatal-szolga-segédi állomásra, melyhez 180 frt évi fizetés van kapcsolva — ezen pályázat nyitattik.

Erről a pályázni kívánók oly hozzáadással értesíttetnek, hogy eddigi netaláni szolgálatokról s úgy eddigi alkalmaztatásokról szóló bizonyítványaikkal felszerelt, s sajátkezüleg írott kérvényeiket alólirt elnökséghez folyó hó 21-ig adják be.

A k. urb. törvényszék elnökségétől.

M.-Vásárhelytt, 1870. nov. 7-én.

(88)

5—6

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, hogy a minden időben jól rendezett

ELSŐ LÁMPA RAKTÁROMAT

most érkezett nagy választéku szállítmánnyal egészítettem ki, melylyel minden igénynek teljesen megfelelni reményem.

Midőn ez irányban szives parancsukat kérem, egyszersmind tudatom, hogy csak is tiszta, gyultalan kátrányszeszt (Petroleumot) árusítok s a nállam vásárolt lámpákat czélszerűtlenségök esetében nyolcz napi használat után teljes értékben visszaveszem.

Staibl Antal.

a kék golyóhoz,

(89)

5—12

Haszonbéri hirdetmény.

Maros-Vásárhelyhez három óra — a Mező-Bádon keresztül vezető ország-uthoz pedig félóra — távolságra eső Mező-Kapuson, egy ezer hold körüli, minden szükséges gazdasági épületekkel ellátott, jó állapotban levő jószág teljes felszereléssel, vagy a nélkül is, hat, vagy több évekre haszonbérbe adandó: értekezhetni iránta ott helyben Bothos Gyulával, vagy Maros-Vásárhelytt kereskedő Fenyő István utján a tulajdonossal.

(93)

2—3

Liptoi turó

kitünő minőségű közelebb-ről érkezett és kapható bödönke, vagy font számra

Staibl Antalnál,

a kék golyóhoz.

(96)

2—5

Alólírtak van 100 öl száraz fája eladó; bővebben értekezhetni eziránt Szentistván helységében.

Barátosi Szabó Antal.

(71)

25—25

Legdicsőbbnek tapasztalt s legkedvezőbb sikerrel megpróbált

dr. Béringuier L.
korona-szesze

(vagy a kölni viz quintessen-tiája.)

1 eredeti üvegese ára 1 frt 25 kr. és a 75 kr.

Legkiválóbb minőségben, nem csak mint igen kellemes szagos és mosdó víz, hanem úgy is, mint az életellem ébresztésére s az idegek erősítésére szolgáló dicső gyógyszeres segélyszer.

Dr. Suin de Boutemard

illatos fogpásztája,

1/1 és 1/2 csomagokban ára 70 és 35 kr.

A legolcsóbb, legkényelmesebb s legbiztosabb tisztítószer a fogak és foghús épségben tartására; ezen pásztá egyidejűleg az egész szájüregnek igen jótékony frisseséget kölcsönöz.

Dr. Béringuier L.

növényi hajfestőszere

tokban, kefécskével és csészével, teljes készülek, ára 5 frt.

Mint a ezélnak teljesen megfelelő és általában ártalmatlan szer ismertetett el a haj és szakáll, valamint a szemöldöknek bármely tetsző árnyalatban tartós festésére

Dr. HARTUNG

chinahéj-olaja,

a haj fenntartására és szépitésére (bepecsételt s bélyegzett üvegeseben ára 85 kr.

Dr. HARTUNG

növény-hajkenőcse,

a hajnöves újrabresztésére és élesztésére, (bepecsételt, bélyegzett üvegtégelyekben, ára 85 kr.

A fentebb elősorolt, hasznosvultuk és szilárdságuk által annyira kedveltekké vált különleges cikkek, a valódi minőségérti jótállás biztosítása mellett, Maros-Vásárhely városára nézve egyediül s kizárólag kaphatók:

Fogarasi J. Demeternél; Beszterezén; Kelp Frigyes, Dietrich és Fleischernél; Deézsén: Krémer Sámuelnél; Nagy-Enyeden: Horváth Ferencznel; Kolozsvárt: Wolf János és Engel József gyógyszer-tárában; Segesvárt: Misselbacher J. B. és fiainál; Sz. Udvarhelytt; Kauntz J. A. gyógyszer-tárában; Szamos-Ujvárt: Placintár és fiainál; és Tordán: Rigó J. Fridriknél.

Dr. BORCHARDT orvostudor
illatos

növény-szappana,

a bőrszin szépítésére és épségben tartására, megpróbálva, minden aféle bőrszeny ellen, ajánlható továbbá mindennemű fürdónél sikeresebb eredményel, — bepecsételt eredeti csomagokban, ára 42 kr. —

Dr. LINDES tanár
növényi rudas-hajkenőcse

előmozdítja a haj fényét és ruganyosságát s egyszersmind a fejtető szilárdítására is igen alkalmas; — eredeti darabokban, ára 50 kr. —

Balzsamos olajbogyó-szappan;

mint enyhe s egyuttal hatályos napi mosdószere még a leggyöngédebb bőrű hölgyek és gyermekek számára is a legjobbnak ajánlandó; — ered. csomagokban ára 35 kr. —

Dr Béringuier

növénygyök-hajolaja,

hosszabb használatra elégséges üvegekben, ára 1 frt,

a legalkalmasabb növényi alkotrészekből összeállítva a haj és szakáll fenntartására, erősítésére és szépítésére, s az oly kellemetlen fejkorpa és bőrmoha képződés eltávolítására.

Dr. KOCH

növény-cukorkái,

(eredeti dobozokban, ára 70 és 35 kr.)

Ezen, a legkiválóbban alkalmas fű- és növénynedvekből állapotottágra hozott növénycukorkák, a legelismertebb véleményezések nyilvánításával találkoznak és különösen köhögés, rekedtség, torokbántalmak, elnyálkásodások stb. eseteiben csillapítólag hatnak.

